

territorium van een mannetje zich verhoudt tot de beschikbare ruimte en de territoria van de drie aanwezige wijfjes in het gebied, gesteld dat er jaarrond een mannetje aanwezig is... Ook de mogelijkheid dat mannetjes in sterk versnipperde gebieden een eerder zwervend bestaan leiden blijft open... Eén ding is wel zeker: de discretie van de soort in het gebied doorheen de seizoenen is opmerkelijk!

Steenmarterrapport online beschikbaar

In Marternieuws 10 hebben we het INBO-rapport 'Populatie-ontwikkeling van de steenmarter *Martes foina* in Vlaanderen in relatie tot schaderisico's' voorgesteld. Mensen die toen een mailtje gestuurd hebben naar marternieuws@inbo.be hebben de digitale versie van het rapport inmiddels toegestuurd gekregen. Ondertussen kan het rapport online gedownload worden. Wie wenst kan [een gedrukt exemplaar bestellen](#), tot zolang de voorraad strekt (beperkte oplage):

Resultaten DNA-analyses otter

Het genetisch staal van de otter uit Ranst werd door Alterra verder onderzocht, dit keer met meer primers. De resultaten liggen in de lijn van de eerste analyse. Er kon geen volledige match gevonden worden met een gekend individu uit Nederland, maar de onderzochte allelen van de otter uit Ranst zijn in elk geval ook in Nederland algemeen. Een aantal otters uit Nederland komt in aanmerking als kandidaat-moeders. Met enig voorbehoud wegens de beperkingen van de gebruikte techniek, besluiten de Nederlandse collega's aldus dat het prima mogelijk is dat dit een dier uit Nederland betreft.

Rond de otter die in Noord-Brabant werd gevonden, blijft er meer onduidelijkheid. Het is in elk geval zeer onwaarschijnlijk dat het om een dier uit de Nederlandse populatie gaat. Op basis van enkele vreemde allelen – die wel bekend zijn van de Duitse otterpopulatie bij Dulmen – gokken de Nederlandse experts hier dat het dier afkomstig zou zijn uit de Duitse populatie.

Wasbeer in Meerdaalwoud (Vlaams-Brabant)

In Marternieuws 8 berichtten we over een gedode wasbeer in Bertem op 30 augustus 2012. In diezelfde periode werd in opdracht van de Vlaamse overheid een monitoring van het ecoduct 'De Warande' in het Meerdaalwoud (Bierbeek) uitgevoerd door Natuurpunt Studie. Het monitoringsrapport kan opgevraagd worden bij jorg.lambrechts@natuurpunt.be. Nu het rapport is opgeleverd willen we een inmiddels wat oudere waarneming uit dit rapport hier nog even onder de aandacht brengen. Vier dagen vóór de bewuste wasbeer in Bertem werd gedood, verscheen een wasbeer voor de lens van een cameraval op het ecoduct. Het ecoduct bevindt zich op zo'n 7 km in vogelvlucht van de plaats waar de wasbeer werd gedood. We kunnen uiteraard onmogelijk weten of dit hetzelfde dier betrof. Best mogelijk zijn het twee verschillende dieren, hoe dan ook is dit toch opnieuw een aanwijzing dat de vestiging van wasberen er ook in Vlaanderen wellicht zit aan te komen. De tot nog toe door het Marternetwerk ingezamelde exemplaren vertoonden geen duidelijke aanwijzingen voor permanente vestiging in populatieverband. Een aantal van die ingezamelde wasberen was duidelijk afkomstig uit gevangenschap, bij sommige andere konden we daar geen uitspraak over doen. Los van de sporadische ontsnappingen uit gevangenschap, lijkt kolonisatie van de Dijlregio en het Meerdaalwoud door wasberen vrij snel te kunnen verlopen via Waals-Brabant, door uitbreiding van de inmiddels reeds vitale populatie onder Samber en Maas.

Zoals vermeld in Marternieuws 6 werd het Marternetwerk reeds van bij de opstart mede gebruikt om de vinger aan de pols te houden voor wat betreft het voorkomen van exotische roofdieren. Inmiddels krijgt de problematiek van (invasieve) exoten in het algemeen bijzondere aandacht,

waarbij de aandacht is opengetrokken naar alle mogelijke organismengroepen. Speciaal daartoe werd vanuit de Vlaamse overheid een 'Waarschuwingssysteem Invasieve Exoten' opgericht. Waarnemingen van allerlei exotische organismen, waaronder ook roofdieren, worden voortaan ook geregistreerd via http://waarnemingen.be/invasive_alert_view.php.

Heel belangrijk is en blijft het verzamelen van dode specimen, met het oog op autopsie om aldus informatie te bekomen over de populatiestatus.

Boommarternieuws uit de provincie Antwerpen en Noord-Brabant (Nederland)

Zondagmorgen 30 juni vond Gert Gielis een dode boommarter op de N118 Geel-Retie, niet zo ver van het Prinsenveld waar voortplanting de laatste jaren al meermaals werd vastgesteld. Het Marternetwerk werd gecontacteerd en lokale medewerkers Martin Zeinstra en Herman Berghmans konden het dier goed en wel verzamelen. Het dode dier bevindt zich momenteel nog in de diepvriezer in Laakdal. De resultaten van de autopsie zullen we in de volgende editie van Marternieuws brengen.

Boommarter gevonden te Geel op 30 juni 2013 (foto Dieder Plu)

In de vorige edities van Marternieuws kwam de Kalmthoutse heide al meermaals aan bod met verkeersslachtoffers en fotovalopnames van boommarters. Tegenwoordig staan er permanent cameravallen van vrijwilligers en natuurliefhebbers opgesteld, ook de voorbije maanden dook opnieuw regelmatig een boommarter op voor de lens (mededeling Steven De Saeger). Op waarneming.nl werd melding gedaan van een zichtwaarneming van een 'onzekere' boommarter op 9 juni op de Kalmthoutse heide (aan Vlaamse zijde), de beschrijving laat echter weinig ruimte voor twijfel: een grote marterachtige met opvallende gele bief en een egaal donkerbruine vacht... Aan Nederlandse zijde werden door de zoogdierenwerkgroep van de lokale KNNV-afdeling Roosendaal de voorbije maanden meerdere boommarteropnames gemaakt met cameravallen in een gebied tussen Roosendaal en Essen. In Bergen Op Zoom werd dan weer een verkeersslachtoffer gevonden op 29 juni. Gezien de uitgestrektheid van dit gebied (beiderzijds van de landsgrens) en het herhaald registreren van boommarters op verschillende locaties daarin, kunnen we hier spreken van een belangrijke bolwerkregio voor de boommarter.

Auteurs: Jan Gouwy, Koen Van Den Berge, Filip Berlengeer en Dirk Vansevenant
Contact: marternieuws@inbo.be

© Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2013
Verantwoordelijke uitgever: Jurgen Tack, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
